

Патріотичне виховання дітей дошкільного віку засобами музичного мистецтва

консультація для вихователів

Важливим завданням патріотичного виховання в дошкільному навчальному закладі є прищеплення дітям чіткого знання власної історії, культури, мистецтва тощо. Одним із майданчиків, на якому можна виховати в дітей патріотизм та заглибити їх у дивовижно розмаїтий світ українства є музичні заняття.

Патріотичне виховання – справа відповідальна, оскільки передбачає тонке заволодіння вразливими душами дітей, уміле оперування їхніми емоціями та почуттями, інтересами тощо. Тож лише проведенням свят та розваг на патріотичну тематику не обійтися. Звісно, це один зі способів виховати в дітей національну самосвідомість. Проте цей спосіб не завжди дієвий. Інколи надмірний пафос у проведенні патріотичних свят превалює і перетворює все на цілковиту бутафорію. І тоді виховна ідея йде нанівець.

Виховання в дітей справжнього патріотизму має відбуватися «від серця до серця». Зокрема, на музичних заняттях його здійснюють через такі форми взаємодії музичного керівника з дітьми.

Слухання високохудожніх зразків української класичної музики;
чуйні й захопливі бесіди про відомих українських композиторів, співаків,
про найяскравіші зразки їхньої інструментальної та сценічної музики;

Ознайомлення з історією виникнення побутування українських народних інструментів, способів гри на них; інсценізація народних звичаїв та обрядів тощо.

Усе це спроможне закласти в дітей більше знань, зацікавлення та самосвідомості, аніж будь-який масштабний святковий захід.

Слухання музики в аспекті патріотичного виховання.

Національна музика є зрозумілішою і легшою для сприйняття дітьми, оскільки має власний генотип, розуміння якого. Як науково доведено, спадково передається з покоління в покоління.

Позаяк національна музична класика, так само як українські народні казки та пісні, здатна закласти в дітей високу духовність, патріотичні цінності, її потрібно популяризувати і якнайчастіше використовувати не лише на музичних заняттях для слухання, а й на різноманітних святкових заходах та урочистостях у дошкільному навчальному закладі, як яскраве й самобутнє музичне оформлення, незалежно від того, приурочені святкові заходи патріотичній тематиці чи ні.

Патріотичні бесіди про композиторів.

Патріотичні нотки можна закласти зокрема , і в бесіді з дітьми про українських композиторів, роблячи особливий акцент на роках дитинства. Дітям доволі цікаво буде ознайомитися із цим періодом життя композитора, оскільки він найближчий для їхнього розуміння.

Найліпше такі бесіди оформлювати у невеличкі художні оповідання про композиторів, у яких митці поставатимуть перед дітьми як «живі» особистості, з усіма їхніми вподобаннями, яскравими переживаннями, захопленнями тощо. Їх доцільно супроводжувати переглядом мультимедійних презентацій їх використанням фотоматеріалів, які дають змогу дітям ознайомитися з часом в якому жили ті чи інші композитори, їхнім побутом, друзями та родичами, мистецьким оточенням, культурою часу в цілому.

Ознайомлення з народними музичними інструментами.

Діти завжди бажають дізнатися про незвичайний чи невідомий інструмент, випробувати його у грі. Цю цікавість дітей можна зорієнтувати:

- на пізнання національних народних музичних інструментів, як-от бубон, цимбали, трембіта, та ареал їх побутування;
- на опанування гри на дитячих народних музичних інструментах – свищиках, сопілках, цимбалах, тріскачках тощо.

Так діти на музичних заняттях матимуть змогу знати, який вигляд мають і як називаються ті чи ті народні музичні інструменти, як на них грають, в яких регіонах України вони побутують.

На основі цих знань діти виховуватимуть у собі інтерес та повагу до національної музичної культури, розвиватимуть власну ерудицію.

Здобувши відповідні вміння та навички, діти зможуть продемонструвати їх на родинних святах, влаштувати справжній концерт. Така мить творчості, вшанування народної традиції музикування стане для дітей по-справжньому незабутньою і назавжди закарбується в їхній пам'яті.

Інсценізація народних обрядів та звичаїв, знакових періодів та подій в історії України.

Чи не найпоширенішою формою патріотичного виховання в дошкільному навчальному закладі нині є проведення всіляких вечорниць в українському стилі, у яких діти інсценують різноманітні народні обряди, співають народні пісні, виконують традиційні таночки, як от гопак, козачок, метелиця, гречаники, грають у дитячі народні ігри тощо. Така «жива» форма спілкування дітей із прадавніми звичаями має неабияке значення для засвоєння ними важливих культурних цінностей, що споконвіку передавалися від діда-прадіда.

І ще частіше педагог вдаватиметься на заняттях до висвітлення яскравих музичних сторінок української історії через пісні, таночки, розігрування різноманітних побутових сценок, то глибше він закладатиме дітям розуміння таких складних понять, як патріотизм, духовність, само ідентичність.

Ставлячи за мету виховати в дітей здоровий патріотизм, педагоги мають пам'ятати, що до цього не слід підходити формально, лише з приуроченням до знаменних дат. Патріотичне виховання вбирає в себе високу внутрішню

культуру, шанобливе ставлення до пам'яток історії, любов до ближнього, гідність, вихованість, ввічливість, відкритість, чесність і решту чеснот, якими завжди славився український народ. Лише подаючи дітям належний приклад,

проявляючи вагомий внесок у майбутнє, педагоги зможуть дбайливо й посправжньому зростити в дітях паростки патріотизму, виховати в них гідних громадян своєї країни.